

Posudek oponenta
Bakalářská práce Marty Krásové
Současná srbská divadelní scéna v Bělehradě – pohled na původní srbskou scénu
Praha 2012, 60 s.

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta
Katedra jihoslovanských a balkanistických studií

Slečna Marta Krásová si jako téma své práce zvolila zajímavou problematiku současného dramatického textu a jeho jevištní realizace. Již Aristotelés ve své Poetice vymezil drama jako jeden ze tří základních literárních druhů a tento pohled se víceméně akceptuje i dnes. V některých teoreticky laděných pracích pojednávajících o problémech genologie se však triáda (epika, lyrika, drama) mění na dichotomickou základnu (epika, lyrika), a drama se tak dostává do jiných sfér, než je literatura. Také proto můžeme konstatovat, že ačkoli je v základech struktury dramatických textů syžetová osa funkce dramatických textů se naplňuje až v jevištní realizaci, a drama tak stojí na pomezí literatury a teatrologie. S ohledem na svoji specializaci v rámci bakalářského studia oboru jihovýchodoevropská studia se Marta Krásová rozhodla zaměřit svoji pozornost na současnou srbskou dramatickou produkci. Pokud je mi známo, je to v průběhu dvou let druhá bakalářská práce, vzniklá na FF UK v Praze, která se zabývá problematikou srbského divadla. Tento zájem z řad nejmladší generace srbistů a balkanistů, je třeba přivítat a usilovat o to, aby česká srbistika měla po pracích Franka Wollmana (Srbochorvatské drama. Přehled vývoje do války a Dramatika Slovanského jihu) a jeho žáka Ivana Dorovského (Dramatické umění jižních Slovanů I. 1918 – 1941) další relevantní texty.

V úvodu práce *Současná srbská divadelní scéna v Bělehradě – pohled na původní srbskou scénu* autorka definuje, na co se ve svém textu soustředí, a konstatuje, že „v české odborné literatuře bohužel schází obsírnější přehled současné srbské dramatické tvorby a vývoje divadelnictví...“ (s. 7). Autorka má ambici tuto mezeru zaplnit a její text se má stát přehledem textů, které byly realizovány na bělehradských scénách a které se pokoušely reagovat na společenské proměny.

Svůj přehled začíná Krásová po druhé světové válce a správně se tu objevují důležité informace o vzniku předních bělehradských divadel a klíčových festivalů, které pomáhaly při resuscitaci srbského divadla v prvních poválečných letech. Po nevyhnutelném úvodu, ve kterém je naznačen kontext, se autorka stručně pokouší popsat poetiku jednotlivých textů, které formovaly podoby srbského divadla. S ohledem na adjektivum současné v názvu

práce považují částí, věnující se situaci v devadesátých letech a v prvním desetiletí nového milénia, za klíčové. Autorka se pokouší nastínit hlavní vektory doby a analyzovat dramaturgickou strategii dvou předních scén *Atelje 212* a *Jugoslovensko dramsko pozorište*. Následující pasáž, věnovaná medailonům osobností srbského dramatu, nemá podle mého soudu s ohledem na název práce opodstatnění, a pozornost se tak spíše mohla přesunout do části, ve které autorka analyzuje základní rysy textů B. Srbljanović, M. Paviće a D. Kovačeviće. S výběrem analyzovaných autorů nelze myslím polemizovat. Všichni tři jsou špičkou v psaní dramatických textů a typologicky představují odlišné poetiky současného srbského dramatu.

K samotným interpretacím bych měl několik poznámek. Ačkoli se jedná o základní interpretace, očekával bych, že se diplomantka pokusí dohledat recenze k inscenacím a taktéž odborné studie o tvorbě jednotlivých autorů. Předpokládám, že denní tisk a specializované časopisy (*Scena*, *Teatron*) by jí takový materiál mohly poskytnout. Myslím, že pro její záměr, a ne jenom v interpretační části práce, by také mohly být užitečné studie Ivana Medenici, případně mohla autorka při absenci česky psaných textů využít slovenský pohled na srbské drama (texty Jána Jankoviče, úsilí Vladislavy Fekete, zejména překlad několika srbských textů - *Srbská dráma*). Domnívám se, že by to textu Marty Krásové nepochybně prospělo.

Co se týče citačních záležitostí a formální stránky práce, tak kromě deficitu citování vůbec (poznámky jsou většinou využívány pouze na objasnění formulací v textu) jsem zaznamenal jenom jednu nepřesnost při citaci číslo 4. Z textu se zdá, že se cituje přímo z listu *Le Figaro*. V poznámce pod čarou je sice uveden zdroj, ze kterého je zřejmé, že nejde o přímou citaci, ale mělo by to být naznačeno formulací „citováno z“. Pravopisní normu si nedovolím hodnotit. Protože psaní odborných textů není pro bakalářské studenty rutinní záležitostí, chápu, že se místy mohou vyskytnout různé neobratnosti a argumentační klišé. Do budoucna bych radil vyvarovat se nepatřičné formulace „lehce se naváží do srbské mentality“ (s. 21).

Závěrem již jen několik konstatací a dvě otázky pro případnou diskusi. Práce Marty Krásové je potřebným textem, který trpí dětskými chorobami bakalářských prací, ale má také svá pozitiva. Snaha reflektovat repertoár dvou významných srbských scén s uvedením přehledu tohoto repertoáru za více jak dvacet let je jistě sympatická a dá se na ní do budoucna stavět, no této snaze, ale pro tuto chvíli chybí pevnější základní teoretické pozadí a schopnost empaticky hledat problémové momenty jednotlivých textů. Pro případnou diskusi bych položil následující otázky: Jaké jsou hlavní rysy a tendence současného srbského dramatu?

Domnívá se autorka, že dnešní mladá generace opravdu požaduje po textech a inscenacích explicitnost, současný jazyk a značnou dávku násilí?

Práci kolegyně Krásové doporučuji k obhajobě s hodnocením v závislosti na průběhu obhajoby.

V Liptovském Mikuláši 25. 8. 2012

Mgr. Igor Mikušiak